

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j.: ČŠIS-2466/10-S

Název kontrolované osoby: Základní škola Kolín II., Kmochova 943

Sídlo: Kmochova 943, 280 02 Kolín II.

IČO: 48 663 638

Identifikátor: 600 045 650

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: ředitelkou Mgr. Hanou Holcmanovou

Zřizovatel: Město Kolín

Místo inspekční činnosti: Kmochova 943, 280 02 Kolín II.

Termín inspekční činnosti: 7. – 13. prosinec 2010

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. *b* zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon); zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. *c* školského zákona. Inspekční činnost byla zaměřena na činnost základní školy, nikoli částí školní družina, školní klub a školní jídelna. Dle hodnocení provedených v r. 2001 a 2010 hodnoceny zejména změny – odstranění zjištěných nedostatků (včetně zjištění o tom, že ŠVP nebyl v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání – dále RVP ZV), kvalitu řízení a organizování vzhledem ke jmenování nové ředitelky školy.

Aktuální stav školy

Základní škola (dále v textu jen škola) splňuje formální podmínky (soulad údajů se skutečností ve zřizovací listině, v zápisu do školského rejstříku, způsob jmenování ředitelky školy, dodržení stanovené kapacity 410 žáků – skutečný stav 300 aj.). Od poslední inspekční činnosti ČŠI zaměřené na činnost celé školy (provedena též dvě tematická zjišťování) prošla škola významnými změnami zejména v tvorbě a postupném zavádění vlastního ŠVP. V materiální oblasti došlo k několika průběžným změnám ve vnitřním vybavení a generální opravě střechy. V zabezpečení výuky ve smyslu odbornosti výuky (podíl vyučovaných hodin pedagogů s vysokoškolskou přípravou pro daný předmět) na druhém stupni je školou dlouhodobě zaznamenána negativní tendence.

Počty žáků (výkony) se v posledních letech příliš nemění, např. oproti r. 2001 se při přibližně stejném počtu žáků zvýšil počet tříd o jednu (na 15). Mění se struktura žáků – zvyšují se počty žáků cizinců, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) – ke dni inspekce je integrováno 17 žáků (prostřednictvím zpracovaných individuálních vzdělávacích plánů – dále IVP). Škola eviduje dalších 17 žáků s méně závažnými formami vývojových poruch učení.

Škola pokračuje v dlouhodobé tradici zaměření jedné z paralelních tříd na druhém stupni na *Matematiku* a přírodovědné předměty. Původní „rozšířená výuka“ pokračuje formou posílení těchto předmětů – tvorbou dvou učebních plánů ŠVP pro specializovanou a běžnou třídu.

V realizaci opatření po předcházejících inspekčních vstupech byla škola úspěšná zhruba z poloviny. Odstraněny byly nedostatky v průběžném vykazování školních úrazů a úprava ŠVP jej uvedla do souladu s RVP ZV. Nedostatky přetrvávají v oblastech: organizování (vnitřní předpisy) a v kontrolním systému.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Veřejnost je běžnými formami informována o charakteru školy i o průběhu vzdělávání. Obsahově bohaté jsou www stránky školy (uvedený školní řád je však zde neúplný a neaktuální). Každoročně je pro rodiče vydávána informační leták. V průběhu inspekce byly operativním přístupem doplněny požadavky školské legislativy na přístupnost ŠVP (§ 5 odst. 3 školského zákona). Na přístupném místě byla část školního řádu, jeho součást „pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků“ zveřejněna nebyla (porušení § 30 odst. 3 školského zákona). Zaměřením se škola úspěšně snaží získávat žáky a uspokojovat požadavek veřejnosti, města a regionu na možnost volby vzdělávací cesty v základním vzdělávání (další školy ve městě jsou zaměřeny na jiné oblasti a předměty). Rozvoj osobnosti žáků je podporován mnoha prostředky: deklarované a ve výuce praktikované pozitivní přístupy k žákům, škála volitelných předmětů, zájmových útvarů, projektové a kulturní aktivity a další. Dosud se nepodařilo motivovat a vést žáky k aktivní práci formou žákovského samosprávného orgánu. Na dobré úrovni jsou výsledky práce s žáky se SVP (v porovnání s jinými školami menší procento těchto žáků patří mezi prospěchově neúspěšné). Ve sledované výuce však byla práce s těmito žáky výjimkou, podobně jsou rizika v práci s žáky s ohroženým prospěchem. Zaznamenány byly jednotlivé prvky (nabídka doučování, možnost opravy známky apod.), účinnější systém pro práci s těmito žáky škola vytvořen nemá.

Ve vytváření rovných podmínek ke vzdělávání je pozitivem velmi dobrá úroveň poradenských služeb školy vůči žákům i jejich zákonným zástupcům. Škola má

zpracované kvalitní dokumenty a postupy, jednotlivé případy řeší důsledně. Riziky v této oblasti jsou: ve ŠVP nejsou pravidla pro zařazování žáků do tříd, skupin... (ve smyslu § 1 odst. 7 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání... - dále jen V48); škola nemá bezbariérový přístup; systém zavedení „matematicky“ zaměřených tříd vede v současnosti k velkým rozdílům ve skladbě žáků paralelních tříd druhého stupně (kumulace žáků se ŠVP, s ohroženým prospěchem a s kázeňskými problémy ve třídách bez zaměření). Tato skutečnost se výrazně promítá do výsledků vzdělávání jednotlivých žáků – až na nečetné výjimky jsou všichni neúspěšní žáci (klasifikace „čtyřkou či pětkou“) ve třídách bez zaměření. Tento stav je ČŠI vyhodnocen jako výrazné riziko.

Partnerství školy je na průměrné úrovni, činnost školské rady naplňuje legislativní požadavky. Kooperace s pracovníky školských poradenských pracovišť je účinná.

ŠVP zpracovaný za účasti většiny pedagogických pracovníků školy je doplňován a inovován podle postupně získávaných zkušeností. Žádoucí jsou jeho další úpravy (obsahové i formální), škola dosud nemá plně proškoleného pracovníka – koordinátora pro tvorbu ŠVP.

Prostřednictvím ŠVP je akcentována podpora funkční gramotnosti žáků, jejichž složky a prvky (čtenářská, matematická, přírodovědná...) byly v různé míře a s různou efektivitou uplatňovány ve sledované výuce. Čtenářská gramotnost je školou rozvíjena na průměrné úrovni, započatá účast v programu Eskalátor (dlouhodobé sledování vývoje) je efektivním postupem. Ve sledované výuce ČŠI zjistila velký rozptyl v dovednostech práce s textem u jednotlivých žáků, včetně velmi nízké úrovně porozumění písemnému sdělení. Pedagogové užívané metody a postupy jen v menší části byly v tomto směru efektivní. Podporou komunikativní kompetence je zavedení druhého cizího jazyka do učebních plánů a také škála vyučovaných cizích jazyků (anglický, francouzský, ruský, německý) a jejich praktická aplikace částí žáků při zahraničních výjezdech. Absence požadované odbornosti některých vyučujících cizích jazyků (např. dvě ze čtyř vyučujících na druhém stupni) se negativně projevila v polovině sledovaných hodin, zejména v neuplatnění žádoucí diferenciací výuky. Do úrovně sociální gramotnosti se promítá většinou příznivá pracovní atmosféra v přístupech školy (jedna z deklarovaných priorit). Doklady tohoto jevu spočívají v převaze počtu udělovaných pozitivních výchovných opatření (pochval) nad negativními (napomenutí, důtky) či zavedení volitelného předmětu *Etická výchova*. Zabezpečení dobré výstupní úrovně počítačové gramotnosti spočívá v dobrých školou vytvořených podmínkách (personální, materiální, organizační) a v průběžném zvyšování přípravy pedagogů v tomto směru. Sledované výsledky dosahují požadované úrovně. V matematické gramotnosti jsou pozitiva a negativa téměř v rovnováze. V podmínkách pro kvalitní výuku jsou rezervy zejména v materiální oblasti (specializovaná třída bez didaktické či počítačové techniky). Také v organizaci (rozvrh, stavba hodin a užití metody), věcné správnosti, požadavcích a pracovních návycích a dovednostech žáků sledovala inspekce pozitivní i negativní prvky. Matematická gramotnost je průměrná. Podmínky pro rozvoj přírodovědné gramotnosti jsou zlepšovány aktivní účastí školy v projektech zaměřených na environmentální výchovu. Realizované aktivity (projekty, laboratorní a terénní práce...) podporují rozvoj klíčových kompetencí. Ve srovnání se stavem v r. 2001 škola změnila zaměření oblasti *Člověk a svět práce* – nejsou vyučovány okruhy *Práce s technickými materiály* a *Elektrotechnika kolem nás*, zaveden je předmět *Využití digitálních technologií*. Tímto opatřením škola mimo jiné vyřešila hůře hodnocený stav školní dílny, zúžila však možnosti rozvoje motorických a tvořivých schopností a dovedností (ručního opracování materiálů a fyzické práce).

Škola sleduje úspěšnost žáků a celkové výsledky vzdělávání prostřednictvím jednání pedagogické rady, výročních zpráv školy, počítačového evidenčního programu...). Vnější

evaluační nástroje jsou využívány poměrně málo a s omezeným rozsahem (jen v některých třídách a oblastech mimo uzlové body). Vlastní hodnocení prostřednictvím „čtvrtletních“ prověrek má rozsahem, relevancí a vazbou na výstupy ze ŠVP omezenou evaluační hodnotu. Žádoucí je rovněž zaměření na problémový přechod žáků z prvního na druhý stupeň školy. V rozporu se zaměřením školy jsou celkové výsledky žáků (ve smyslu „úspěšné“ klasifikace). *Matematika, Fyzika, Zeměpis, Chemie a Přírodopis* patří mezi nejméně úspěšné předměty. Z dokumentace školy i z vedených rozhovorů vyplývá závěr, že případné zásahy vedení školy při negativních zjištěních (kumulace problematické klasifikace u žáka, třídy či v předmětu; pokles výkonnosti v předmětu; věcná správnost výuky a dokumentace...) jsou méně razantní a účinné.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ve vnitřní dokumentaci školy zjistila ČŠI některé nedostatky. Kromě výše uvedených byla část z nich již v průběhu inspekce odstraňována či byl započat proces oprav a úprav (doplnění školního řádu – pravidel pro hodnocení o postup převodu slovního do celkového hodnocení - § 14 odst. 1 písm. e V48; doplnění pravidel školního řádu – vstup žáků do školy před „nultou“ hodinou - § 1 odst. 2 V48; ohlašovací povinnost k provozu kamerového systému - § 16 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů; projednání školního řádu všemi pracovníky školy - § 30 odst. 3 školského zákona; realizovaný režim provozu školního stravování je v rozporu s § 3 odst. 7 vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování). Dále je třeba dodržovat ustanovení § 8 V48 – správně v povinné dokumentaci označovat třídy – dosud používáno a vedením tolerováno označování arabskou číslicí.

Ředitelka školy splňuje legislativní náležitosti pro výkon funkce (kvalifikace, jmenování, funkční studium). Stanovila koncepční materiál k rozvoji školy pro roky 2007 – 2011, pro značnou obecnost je obtížně vyhodnotitelné dosažení požadovaného stavu. Na něj navazuje další plánovací činnost. V kontrolní činnosti vedení školy zjistila ČŠI odstranitelná rizika, která se projevila v úrovni vedené povinné dokumentace (chyby v třídních výkazech, způsob a obsah zápisů v třídních knihách v některých případech nedokládá průběh vzdělávání – požadavek § 28 odst. 1 písm. e školského zákona...). Také četnost a struktura prováděných hospitací (vedením školy a pověřenými pracovníky) neodpovídá objektivním potřebám a zjištěním ČŠI (rozpory v hodnocení uplatňování osobního tempa, podílu účelných metod, přiměřenosti časového prostoru pro řešení úkolů žáky, četnost a podíl diferencovaných učebních postupů...). Personální podmínky (částečně závislé na objektivních vlivech) jsou průměrné, až na výjimky odpovídají zaměření školy. Chybí odborně kvalifikovaní vyučující pro tělesnou výchovu, zeměpis, anglický jazyk, německý jazyk a další. Částečně je tento stav eliminován podporou a zaměřením dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). V tomto směru je přínosem i zapojení do projektu *Základní a střední školy společně...* Kvalita sledované výuky nebyla v přímé souvislosti se stupněm odborné kvalifikace učitelů – zaznamenány byly případy uplatňování efektivních forem a metod učiteli bez příslušné specializace pro předmět a naopak i tolerované věcné chyby a nevhodné postupy u pedagogů s příslušnou odborností. Celkově převládala frontální výuka. Individualizace, diferenciací, skupinová práce, uplatněné sebehodnocení a další moderní postupy byly ojedinělé.

Škola je pro žáky celkově bezpečným prostředím, dílčím rizikem bylo v provozu školní jídelny nedodržování vnitřního řádu školní jídelny ve smyslu společně sdílených prostor žáky a veřejností. Prostory školní jídelny nejsou moderním a podnětným prostředím. V rozporu s uplatňovaným principem zdravého životního stylu byl provoz automatu

na potraviny a nápoje s méně vhodným sortimentem a některé režimové prvky (obtížná regulace teploty v prostorách, pozornost věnovaná správnému sezení žáků, způsob mazání tabule oprašováním, stav vnějších parapetů...).

Z didaktického hlediska je příznivý nízký průměrný počet žáků na třídu (v tomto školním roce 20 žáků). Existuje i třída se 13 žáky. Škola uplatňuje princip dělení tříd na skupiny pro některé předměty i při počtu 16 žáků ve třídě. Z hlediska efektivnosti využívání finančních prostředků jsou tyto skutečnosti méně výhodné. Materiální rozvoj je umožněn mimo tradiční finanční zdroje (státní rozpočet, příspěvek zřizovatele) také výdělečnou doplňkovou hospodářskou činností (školní jídelna; činnost akreditovaného střediska pro výuku v počítačových kurzech). Ve sledovaném období (ekonomická oblast – 3 školní roky) bylo škole přiděleno osm dotací v rámci rozvojových programů MŠMT. Škola tyto prostředky účelově využila.

Dále byly úspěšné některé projekty a granty (zřizovatel, kraj, evropské fondy) – např. pro vybavení přírodopisné pracovny a environmentální aktivity celkem. Vedení školy sleduje využívání zdrojů (např. počítačové techniky). Pro budoucí využití zdrojů z projektu evropských fondů „Peníze školám“ se teprve škola teoreticky připravuje.

Závěry, celkové hodnocení školy

- Škola splňuje formální podmínky pro výkon veřejné služby, její činnost je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení, obsah i cíle ŠVP jsou v souladu s RVP ZV, ředitelka splňuje požadavky pro výkon funkce,
- převažujícím trendem v rozvoji školy je stabilita (v konkrétních hodnocených oblastech zaznamenány výkyvy v pozitivním rozvoji, ale i stagnace či zhoršení oproti stavu z r. 2001), řízení školy je průměrné, princip trvale udržitelného rozvoje je uplatňován v závislosti na finančních možnostech – částečně ovlivněno i organizováním vzdělávání,
- škola vnímá omezení zejména v materiální oblasti (chybí či zhoršené jsou podmínky zejména ve stavu školních budov – bariéry, tepelné vlastnosti, stav školní jídelny, venkovních prostor pro tělesnou výchovu...), hodnocení ČŠI je v tomto směru identické,
- pro realizaci ŠVP má škola celkově průměrné podmínky,
- škola až na uvedené výjimky účelně využívá zdroje a prostředky, dílčím rizikem ve smyslu financování je nízký průměrný počet žáků ve třídách,
- škola je úspěšná v rozvoji environmentálních aktivit, inovativní strategií je zavedení volitelného předmětu *Etická výchova*, dále v úrovni práce v poradenské oblasti,
- je pro žáky bezpečným prostředím, je uplatňován rovný přístup ke vzdělávání, v obou těchto oblastech jsou odstranitelná rizika,
- ve srovnání se zjištěními a hodnoceními ČŠI od poslední inspekce obdobného zaměření jsou zjištění v kriteriích organizování, vnější evaluace a kontrolní činnost obdobná – odstranitelná rizika, méně výrazná jsou dosavadní opatření k odstraňování rizik,

- novými úkoly je snižování výrazných rozdílů v úspěšnosti vzdělávání žáků ve specializovaných třídách a třídách bez zaměření, zvýšení celkové úspěšnosti žáků zejména v předmětech zvoleného zaměření školy, u žáků s riziky neúspěšnosti a dále systematické zvyšování úrovně čtenářské gramotnosti.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů od převzetí inspekční zprávy požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu ČŠI, Karlovo nám. č. 44, 280 00 Kolín I.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30 dnů od převzetí inspekční zprávy požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu ČŠI, Karlovo nám. č. 44, 280 00 Kolín I.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Karlovo nám. č. 44, 280 00 Kolín I.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká a v České školní inspekci, Středočeském inspektorátu, Arabská 683, Praha 6.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

.....Kumstýř v. r.....

Mgr. Hana Hušková, školní inspektorka

.....Hušková v. r.....

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

.....Nulíčková v. r.....

PaedDr. Jarmila Tóthová, školní inspektorka

.....Tóthová v. r.....

Mgr. Jaroslava Zemánková, školní inspektorka

.....Zemánková v. r.....

V Kolíně dne 16. prosince 2010

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Hana Holcmanová

.....Holcmanová v. r.....

V Kolíně dne 4. ledna 2011

Připomínky ředitelky školy

-

Připomínky nebyly podány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina vydaná Městem Kolín ze dne 30. ledna 2006
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu do školského rejstříku, čj. 4494/2007-21
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ve věci změny zápisu v údajích o právnické osobě čj. 70153/2007/KUSK
4. Jmenování ředitelky školy do funkce vydané Radou města Kolín, dne 17. května 2004
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, čj. 123 Ř/ 2007
6. Školní řád ze dne 31. srpna 2010
7. Inspekční zpráva ČŠI, čj. 032 34/01-2050, ze dne 8. března 2001
8. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010
9. Personální dokumentace ZŠ – aktuální stav
10. Vlastní hodnocení školy za období let 2005 – 2006 a 2006 – 2007; a 2007 - 2008 a 2008 – 2009 a 2009 - 2010
11. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2008/2009, 2009/2010 a 2010/2011
12. Přehledy rozvrhů hodin tříd a učitelů ve školním roce 2010/2011 ke dni inspekce
13. Žákovské knížky, sešity, notýsky - výběr
14. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2009/2010 a 2010/2011 ke dni inspekce
15. Třídní výkazy a katalogové listy platné ve školním roce 2010/2011
16. Matrika školy, elektronická verze – aktuální stav
17. Individuální vzdělávací plány 17 žáků se SVP platné ve školním roce 2010/2011
18. Kniha úrazů včetně záznamů o úrazech žáků za školní roky 2008/2009, 2009/2010 a 2010/2011 ke dni inspekce
19. Plán DVPP pro školní rok 2010/2011 a Dlouhodobý plán DVPP, ze dne 26. srpna 2010, Plán DVPP pro školní rok 2009/2010 a Dlouhodobý plán DVPP, ze dne 26. srpna 2009, Osobní plány DVPP pro školní rok 2008/2009, 2009/2010 a 2010/2011
20. Přehled žáků se SVP pro školní rok 2010/2011
21. Plán výchovného poradce Základní školy Kolín II. pro školní rok 2010/2011
22. Zápisy ze zasedání školské rady z 2008, 2009 a 2010
23. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání a odkladu povinné školní docházky, r. 2009/2010
24. Minimální preventivní program pro školní rok 2010 – 2011 a Krizový plán
25. Dokumentace školy o odkladu školní docházky a přestupu žáka pro školní rok 2010/2011
26. Koncepce rozvoje Základní školy Kolín II., Kmochova 943 na období let 2007 - 2011
27. Plán práce předmětových komisí pro školní rok 2010/2011
28. Plán práce metodického sdružení 1. stupeň pro školní rok 2010/2011
29. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2010/2011
30. ICT plán školy na rok 2010 – 2012
31. Roční realizační plán EVVO na školní rok 2010 - 2011
32. Výsledky testů žáků 9. tříd za r. 2007 a 2008
33. Evidence vysvědčení
34. Oznámení o zpracování (změna zpracování) osobních údajů s platností od 8. prosince 2010
35. Vnitřní řád školní jídelny ze dne 30. srpna 2007
36. Výkazy o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2007, 2008, 2009 a 2010

Příloha

37. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roku 2007, 2008, 2009 a za 1. – 3. čtvrtletí roku 2010
38. Závazné ukazatele rozpočtu NIV za rok 2007, 2008, 2009 a 2010
39. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2007, 2008 a 2009
40. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2009
41. Účtová osnova 2009
42. Hlavní účetní kniha za rok 2007, 2008, 2009 a k 30. 11. 2010

Zpracoval

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

.....Kumstýř v. r.....

V Kolíně dne 14. prosince 2010

Převzala

Mgr. Hana Holcmanová

.....Holcmanová v. r.....

V Kolíně dne 4. ledna 2011